

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 d'octubre del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els magistrats M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Prèvia citació a judici de data 18 de desembre de 2016 i després de diversos aplaçaments de mutu acord, en l'Audiència del subsegüent dia 18 de març de 2016 la representació processal de la "Comunitat de Propietaris de XXX" va formular demanda contra la companyia "XXX", de conformitat amb les circumstàncies de fet que exposava i els documents adjuntats i, després d'invocar els fonaments de dret que considerava pertinents, sol·licitava que fos dictada Sentència amb els següents pronunciaments:

"...condemnant la demandada a satisfer a la XXX, l'import de 87.156,31.- EUR, juntament amb els interessos legals generats a comptar de la data de contesta a la present demanda, i la totalitat de les Costes judicials motivades per la tramitació del

present plet, incloent-hi els honoraris derivats de la intervenció de la procuradora, l'advocat i, si escau, el perit o perits d'aquesta part."

II.- Després d'un aplaçament de mutu acord, en l'Audiència del dia 15 d'abril de 2016 la part defenent va contestar a la demanda oposant-s'hi de conformitat amb les circumstàncies de fet que exposava i els documents adjuntats i, després d'invocar els fonaments de dret que considerava pertinents, sol·licitava que fos dictada Sentència amb els següents pronunciaments:

"...amb desestimació parcial de la demanda de conformitat amb el contingut del present escrit, tot imposant les costes processals causades a la part actora pel cas que mantingui les seves pretensions en el present judici, amb inclusió dins d'elles dels honoraris d'advocat, procurador i eventual perit d'aquesta part."

III.- Després de diversos aplaçaments mutus, en les Audiències dels subsegüents dies 8 de juliol i 29 de juliol de 2016 les parts litigants van replicar i duplicar respectivament, insistint en les seves respectives posicions i el subsegüent dia 29 de setembre de 2017 van presentar els seus escrits de conclusions reiterant les seves respectives pretensions inicials.

IV.- La Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 9 de maig del 2018 va decidir:

"Que donant íntegrament lloc a la demanda formulada per la XXX, ha de condemnar la cia. asseguradora XXX (enlloc de XXX) a pagar a l'agent la quantitat total de 87.156,31.- EUR, augmentada pels interessos legals comptadors des del dia 15 d'abril de 2016 i fins a la total liquidació del deute, així com a satisfer les costes judicials ocasionades segons allò previst al darrer Fonament de dret de la present decisió, a acreditar en període d'execució de sentència."

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Companyia d'assegurances "XXX" i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, sol·licita que es desestimi en gran part la demanda formulada per l'adversa, establint que la quantitat a percebre per la Comunitat agent s'ha de reduir a la suma de 20.488,72 euros, que la seva mandant ja li va oferir en el seu moment, no donant lloc a la resta

de quantitat reclamada per import de 66.667,59 euros i condemnant en costes a la demandant, amb expressa menció d'advocat i procurador.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI

FONAMENTS DE DRET

I.- No és objecte de debat en les presents actuacions que en data 7 de març del 2015 es va produir un vessament d'hidrocarburs originat pel trencament del dipòsit de gasoil de la calefacció de l'Edifici XXX i que va donar lloc a la incoació de l'expedient administratiu sancionador registrat amb el núm. XXX per part del Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat del M.I. Govern, fet que va comportar que s'imposés a la Comunitat de Propietaris del dit Edifici una sanció de 601,02 euros per no haver portat a terme la neteja dels llocs danyats i no haver pres totes les mesures necessàries per limitar o reduir al màxim els efectes de l'abocament sobre el medi. No es discuteix tampoc que, com a conseqüència del citat vessament, la Comunitat de Propietaris de l'edifici va fer una despesa de 88.647,15 euros.

II.- En aquestes circumstàncies, atès que la Comunitat de Propietaris de XXX tenia subscrita una pòlissa d'assegurança per a Comunitats "Multirisc Edifici" amb la companyia "XXX", la citada Comunitat va formular la demanda que dóna origen al present procediment contra l'esmentada entitat asseguradora sol·licitant que es condemnés a la defenent al pagament de la suma de 87.156,31 euros, més els interessos legals corresponents a aquesta suma des de la contesta a la demanda, més la totalitat de les costes judicials.

Pel contrari, la companyia defenent va contestar a la demanda argumentant que la pòlissa d'assegurances subscrita per les parts litigants sols cobria els danys causats a tercers i no pas els que hagués patit la pròpia Comunitat, tenint en compte que les mesures per limitar el sinistre sols estaven cobertes pel que fa als sinistres d'incendi i explosió, però no en relació al de contaminació, o pol·lució del medi ambient, que era el que s'havia produït. Per

aquesta raó, la defenent acceptava deure a l'agent la despesa que aquesta havia fet en relació a la neteja del riu i de les terres exteriors de l'immoble i per raó dels estudis i sondejos, analítics d'aigua etc. que havia portat a terme per un import de 20.488,72 euros, que va posar a la seva disposició, però no les altres despeses que reclamava.

Finalment, la Sentència que posa fi a aquest litigi considera que els danys coberts per l'assegurança inclouen aquells que afectin als copropietaris prop de la Comunitat, ja que les despeses que aquesta ha fet per tal de resoldre els problemes generats per la contaminació del terreny i de les aigües suposen un perjudici pels copropietaris que les hauran d'assumir a raó del percentatge que ostenten en el sí de la Comunitat i, per aquesta raó, dóna lloc íntegrament a la demanda formulada.

III.- Contra l'esmentada decisió formula recurs d'apel·lació la representació processal de la companyia d'assegurances "XXX" i, en primer lloc, precisa que l'adversa, en les seves conclusions, va manifestar per primera vegada en el present procediment que el dipòsit de gasoil que es va trencar i va produir el vessament tenia una garantia de deu anys que no s'havien exhaurit quan es va produir el sinistre, raó per la qual es reservava el dret de reclamar contra qui correspongués els imports que ella hagués hagut d'abonar, reserva que s'ha d'acceptar en allò que sigui procedent.

D'altra banda, manifesta que la suma de 20.488,72 euros que ella reconeix deure a l'agent ha estat sempre a la seva disposició. No obstant, si bé és veritat que la Companyia asseguradora no tenia obligació de consignar aquest import, aquesta actuació hagués comportat una major facilitat per l'agent a l'hora de fer seva aquesta suma, sense que això suposés que la recurrent acceptava deure cap altre quantitat més, raó per la qual s'ha de considerar que la consignació de la suma deguda hauria suposat una actuació respectuosa amb el principi de bona fe d'acord amb el què han d'actuar les parts i, per tant, s'entenen les manifestacions fetes en la Sentència objecte del present recurs sense més conseqüències.

IV.- Com a primer motiu del seu recurs, la Companyia “XXX” argumenta que la Sentència dictada per l’Hble. Batlle en data 9 de maig del 2018 incorre en incongruència, ja que ha introduït *ultra petita* qüestions no plantejades per l’adversa i ha valorat incorrectament la prova al interpretar erròniament la pòlissa d’assegurances, raó per la qual ha dictat una Sentència contrària a dret. En aquest sentit, afirma que la resolució objecte del present recurs ha considerat que els copropietaris eren tercers respecte de la Comunitat, qüestió que no s’havia debatut en el procediment, i, per tant, que el sinistre objecte dels autes estaria cobert per la pòlissa d’assegurances dins la categoria de “responsabilitat civil” (apartat 3.12 de la pòlissa).

Per tal de donar resposta als arguments de la recurrent, cal posar de relleu, per un cantó, que una Sentència no és incongruent quan aplica normes no al·legades per les parts, en virtut del principi *iura novit curia* que regeix al nostre ordenament, sempre que no impliquin alteració, o modificació de la causa de demanar al·legada per les parts, que no és el cas, ja que la Sentència objecte del present recurs ni concedeix més de que demana l’actor, ni una cosa diferent a la sol·licitada, que era que la defenent li abonés les despeses fetes com a conseqüència del sinistre, ni menys del que ha admès el demandat. En qualsevol cas, quan neix una responsabilitat civil és perquè hi ha un tercer afectat al qual procedeix indemnitzar pels danys que ha patit i que el causant del dany hauria d’haver evitat.

Per un altre, és cert que els copropietaris són realment tercers respecte de la Comunitat quan reclamen contra ella per tal que li siguin reparats els danys que han patit en els elements privatis de l’edifici com a conseqüència de l’actuació que ha portat a terme la Comunitat, com ho són igualment els arrendataris dels habitatges o locals, als quals els equipara l’article 3.12 de la pòlissa de l’assegurança i que evidentment no formen part de la mateixa, ni paguen quotes. No obstant, si la Comunitat de Propietaris reclama a la seva companyia asseguradora l’import dels perjudicis que han patit zones comunitàries de l’edifici, o les despeses que ha hagut de fer per evitar danys a tercers a conseqüència d’un sinistre produït en les dites zones, els copropietaris no són tercers, encara que, si el litigi es perd, puguin veure augmentades les seves quotes, ja que aquestes responen a serveis que se’ls hi

proporcionen a tots els copropietaris i que han comportat despeses en relació a les zones comuns i, per tant, en aquest cas els copropietaris i la Comunitat que formen s'identifiquen, raó per la qual cal acceptar els arguments de la recurrent en aquest punt.

V.- No obstant, en el cas present el perjudici produït pel vessament de gasoil no el van patir els copropietaris en els seus habitatges, però sí que el va patir un tercer, com és la Parròquia de La Massana i els seus habitants, o el medi ambient del Principat d'Andorra, que es van veure afectats pel vessament i que s'haurien vist encara molt més perjudicats si no s'haguessin portat a terme els treballs efectuats per limitar els seus efectes. Per aquesta raó, entenem que en presentar la demanda que dóna origen al present procediment la Comunitat de Propietaris no fa més que repetir contra la Companyia Asseguradora aquelles sumes que ella ha pagat per tal de limitar, o reduir al màxim els danys al medi ambient produïts pel vessament i que queden cobertes per la pòlissa de responsabilitat civil subscrita per les parts, ja que aquesta dóna cobertura a la causant del sinistre quan aquest ha produït danys a tercers i que no s'aplica si no hi ha tercers perjudicats.

En efecte, si examinem la dita pòlissa, sorprèn que les mesures per limitar el sinistre i per reparar els danys que aquest ha produït sols afectin als sinistres que es descriuen als apartats 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 i 3.7 per incendi o explosió, mentre que aquestes mesures no es contemplen a l'apartat 3.12 que descriu l'assegurança de responsabilitat civil per contaminació, però, encara que la Comunitat no discuteix que cal aplicar aquest darrer apartat de la pòlissa, s'ha d'entendre que sempre és obligació de l'assegurat actuar amb la major diligència possible per evitar, o limitar els danys, encara que això comporti despeses que li seran reintegrades i, en aquest sentit, l'article 17 de la Llei espanyola 50/1980 de 8 d'octubre del contracte d'assegurança a la què es sometent les parts (foli 73) disposa que:

“L'assegurat o el prenedor de l'assegurança han de fer ús dels mitjans al seu abast per minorar les conseqüències del sinistre. L'incompliment d'aquest deure dóna dret a l'assegurador a reduir la seva prestació en la proporció oportuna, tenint en compte la importància dels danys que se'n deriven i el grau de culpa de l'assegurat.

Si aquest incompliment es produeix amb la intenció manifesta de perjudicar o enganyar l'assegurador, aquest queda alliberat de qualsevol prestació derivada del sinistre.

Les despeses que s'originin pel compliment d'aquesta obligació, sempre que no siguin inoportunes o desproporcionades als béns salvats, són a càrrec de l'assegurador fins al límit fixat al contracte, fins i tot si aquestes despeses no han tingut resultats efectius o positius. Si no hi ha pacte s'han d'indemnitzar les despeses efectivament originades. Aquesta indemnització no pot excedir la suma assegurada”.

D'altra banda, la mateixa recurrent admet pagar despeses, com ara analítiques, sondejos, o informes ja que, com ella mateixa argumenta, serveixen per evitar o limitar els danys a tercers, en aquest cas a la població en general i el mateix es pot dir de les despeses fetes a l'interior de l'immoble a on es va produir el sinistre, perquè el vessament que existia a l'interior podia propagar-se a l'exterior causant danys a tercers.

VI.- Finalment, si examinem les factures rebutjades per la defenent, veurem que totes elles responen a la finalitat d'evitar que es produeixin més danys al medi ambient i, per tant, als habitants de La Massana, encara que indirectament també reparin alguns dels que han patit les mateixes dependències de la Comunitat, però no pas la caldera trencada, que, en tot cas, haurà de ser reparada o substituïda per qui correspongui en virtut de la garantia de la qual disposi.

Així la suma que reclama l'agent es desglossa en 20.311,07 euros en concepte de redacció dels informes diagnòstic i d'abocament, investigació sols, anàlisi sols i aigua i sondejos, que la recurrent accepta pagar, i 68.336,08 euros, que la recurrent rebutja, per les factures de gestió de residus hidrocarburs elaborats per “XXX” (folis 97, 101 i 115), de redacció de l'informe vessament elaborat per “XXX” (foli 113), treballs d'administració efectuats per “XXX”

(folis 157, 163, 166, 169, 172, 175, 178 181, 184, 187, 199, 202 i 205), rotlle de paper de “XXX” (foli 159) i extracció de mostra, realitzada per “XXX” (foli 197) i cal tenir en compte que de la descripció dels dits treballs es dedueix que tots ells tendien a evitar la propagació del vessament, o a assegurar la neteja de l'hidrocarbur vessat, que haguessin incrementat els danys patits per tercers.

VII.- Malgrat desestimar-se el recurs, no es fa expressa imposició de les costes d'aquesta alçada, atès que la Sentència d'instància es confirma amb fonaments diversos als admesos per aquesta resolució, en virtut de la facultat que atorga als Tribunals el capítol X de la Novel·la 82.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la companyia d'assegurances “XXX” contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 9 de maig del 2018, que CONFIRMEM íntegrament encara que en aplicació de fonaments diferents, sense fer especial pronunciament pel que fa a les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-